

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych

Data posiedzenia: 17 marca 2009 r.

Nr posiedzenia: 57

Posiedzeniu przewodniczył: senator Leon Kieres – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Spotkanie z dyrektorem Francuskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych, poświęcone współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Włodzimierz Cimoszewicz, Grzegorz Czelej, Maciej Grubski, Witold Idczak,

- zaproszeni goście:
 - Francuski Instytut Stosunków Międzynarodowych (IFRI):
 - dyrektor Thierry de Montbrial,
 - Ambasada Francji w Polsce:
 - ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Francji w Polsce François Barry Delongchamps,
 - radca Frédéric de Touchet,
 - Patrycja Stankiewicz,
 - Nil Carpentier,
 - Philippe Rusin,
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - podsekretarz stanu Grażyna Bernatowicz,
 - dyrektor Departamentu Europy Zachodniej i Północnej Jacek Bazański,
 - radca minister w Departamencie Europy Zachodniej i Północnej Jan Wdowik,
 - przedstawiciele senackiej Polsko-Francuskiej Grupy Parlamentarnej,
 - przedstawiciele sejmowej Polsko-Francuskiej Grupy Parlamentarnej.
 - przedstawiciele Stowarzyszenia Promowania Myślenia Obywatelskiego.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Leon Kieres, witając gości posiedzenia z dyrektorem Francuskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych Thierry de Montbriaalem na czele, ambasadorem Francji w Polsce François Barry Delongchampsem oraz Grażyną Bernatowicz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, zapowiedział otwartą formułę dyskusji, by każdy z zaproszonych gości mógł zabrać głos lub zadać pytanie.

W swojej wypowiedzi dyrektor Francuskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych (IFRI) Thierry de Montbrial, nawiązując do głównego tematu posiedzenia, podkreślił, że najważniejsze dla samej inicjatywy Trójkąta Weimarskiego, której formuła po wstąpieniu Polski do UE stała się anachroniczna, jest określenie, na ile jest ona żywotna i na ile można ją poddać koniecznym zmianom oraz przededefiniować jej formułę. Dyrektor IFRI uznał, że istnienie Trójkąta w dalszym ciągu ma swoje

uzasadnienie, lecz zmienić się powinien zakres spraw, które będą w jego ramach poruszane (np. kwestie kontaktów UE z Białorusią i Ukrainą, konsultacje linii polityki zagranicznej UE i inicjatyw na Kierunku Wschodnim). W nowej formule może on mieć istotne znaczenie w zjednoczonej Europie.

W odniesieniu do ostatnich zmian w polityce zagranicznej Francji, Thierry de Montbrial podsumował powrót Francji do struktur militarnych NATO w przeddzień głosowania nad tą decyzją przez francuskie Zgromadzenie Narodowe (niższą izbę parlamentu). Przypomniał, że wystąpienie gaullistowskiej Francji w 1966 r. ze struktur NATO wiązało się z ambicjami stania się atomowym mocarstwem i prowadzenia własnej, niezależnej od ustaleń Sojuszu polityki. Powrót jest naturalną konsekwencją uczestnictwa Francji w operacjach pokojowych i niektórych inicjatywach Sojuszu, dlatego naturalna chęć współdecydowania o kształcie operacji i polityki NATO skłania Francję do powrotu do struktur militarnych Paktu.

Na zakończenie Thierry de Montbrial podkreślił, jak wielkim i nieprawdopodobnym projektem na miarę całego XX w. jest Unia Europejska i jak wielkie są jej zasługi dla pokoju w Europie i świecie oraz dla szerzenia demokracji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Grażyna Bernatowicz zgodziła się, że formułę Trójkąta Weimarskiego należy wypełnić nową treścią. Niemniej jednak podkreśliła użyteczność dotychczasowej formuły dla współpracy parlamentów, urzędów administracji centralnej oraz w zakresie obronności (projekt Weimarskiej Grupy Bojowej UE), jak również samorządów lokalnych i regionów (Nord Pas-de-Calais – Nadrenia-Westfalia – Śląsk). Minister Bernatowicz uznała możliwość prowadzenia rozszerzonych konsultacji eksperckich w sprawach Europy Wschodniej i Kaukazu w ramach poszerzonej formuły Trójkąta.

W dyskusji wzięli udział: senator Włodzimierz Cimoszewicz, posłowie Mirosław Sekuła i Jan Kuriata oraz prof. Klaus Ziemer, senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk oraz prof. Edward Mierzwa. Dyskusja dotyczyła zarówno propozycji nowej formuły dla Trójkąta Weimarskiego (najczęściej związanych z poziomem regionów i samorządów lokalnych), jak również pamięci historycznej w Europie oraz nierówności w stosunkach polsko-francuskich i francusko-polskich, a także kontaktów francusko-amerykańskich.

Dyrektor Thierry de Montbrial podziękował dyskutantom za propozycje dotyczące Trójkąta Weimarskiego, podkreślając, że także współpraca na szczeblu administracji centralnych może być wydajna, o ile obfituje w decyzje. W odniesieniu do kontaktów polsko-francuskich zapewnił, że dla prezydenta Sarkozy'ego Polska jest jednym z priorytetów i takim pozostanie we francuskiej polityce zagranicznej. Zaakcentował, że Europa potrzebuje pamięci historycznej, by nie utracić własnej tożsamości. Przypomniał ponadto, że po II wojnie światowej realnym zagrożeniem była perspektywa Francji komunistycznej. Dzięki realnej współpracy europejskiej udało się tego uniknąć i doprowadzić do tego, że zjednoczona Europa stała się demokratyczną rodziną. Niemniej jednak, pomimo poczucia wspólnoty i dążenia do określenia jednej linii polityki zagranicznej, nie należy się godzić z błędami popełnianymi przez USA, szczególnie przy prowadzeniu operacji pokojowych. Dlatego Francja będzie takim głosem rozsądku, który te błędy postara się skorygować.

Na zakończenie dyrektor IFRI podziękował Komisji Spraw Zagranicznych za możliwość uczestniczenia w posiedzeniu oraz wzięcia udziału w niezwykle interesującej dyskusji.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.